

Entrevista a Anna Ibàñez

Vertical, si us plau

Anna Ibàñez (Barcelona, 1967) ocupa el primer lloc en el rànquing de la Copa d'Espanya d' Escalada Esportiva i el setè en la Copa del Món.

Quants anys fa que vius cara a la paret?

—Fa set o vuit anys. Abans veia altres coses a banda de la paret i ara ja només em centro en aquesta.

—*¿Aquesta afició ve d'herència o va ser decisió pròpia?*

—El meu pare havia escalat una mica. Tant ell com la meua mare sempre han sortit a la muntanya i feien excursions, però no va ser això.

Vaig començar a partir d'una travessa d'esquí de muntanya, on vaig conèixer gent que escalava. En aquella travessa vaig patir una lesió bastant forta i em va obligar a deixar el ballet que practicava des de feia cinc anys. Però havia vist tot un món nou. Aleshores vaig fer un curs d'iniciació a l'escalada a la UEC de Barcelona.

—*¿El fet de ser filla única va dificultar els teus inicis?*

—No m'han privat mai a casa d'anar a escalar però sobretot els primers anys d'escalada la meua mare patia molt. Els caps de setmana, sempre esperant que tornés. Però no he tingut massa problemes; diguem-ne que he anat sempre a la meua.

—*S'ha definit l'escalada com una "dansa vertical". ¿N'estàs d'acord?*

—Sí, sí. I més pel meu cas, perquè el ballet no l'he oblidat mai. En l'escalada, tot i no ser el mateix sempre he trobat un lligam a nivell dels moviments. Però, evidentment, l'escalada no és només això, hi ha molt més ingredients. És una definició maca però potser no és prou àmplia.

—*¿Quins són aquests altres ingredients?*

—La superació del límit, la caiguda, el buit, la muntanya...

—*Bé, la muntanya... avui l'escalada es pot "descontextualitzar" i es pot practicar fora de l'entorn natural, en rocòdroms.*

—Per a mi, l'escalada continua estant lligada a la muntanya encara que les competicions es facin en estructures artificials i que jo entreni moltes vegades en rocòdrom.

—*El buit, ¿atreu o atemoritza?*

—Tot. Atreu sobretot quan escales en parets altes. És una sensació agradable. Et veus allà dalt i mires cap avall... És una sensació molt familiar. Però, clar, en moments en què estàs a punt de caure sempre hi ha un punt de por. ¡Tot! Blanc i negre.

—*¿Podem dir que ets addicta a l'adrenalina que generem en situacions extremes?*

—Doncs, segurament... ho podem dir, sí. A més a més, perquè està estudiat científicament i crea addicció. Estar molt de temps sense tenir aquesta sensació de trobar-se al límit... bé, no ho sé, perquè fa molt temps que hi estic bastant constantment, però suposo que ho trobaria a faltar.

—*¿El fet d'arriscar a cada pas, les decisions fermes que s'han de prendre en aquesta activitat han canviat el teu caràcter?*

—Jo crec que poc o molt, sí. I més relacionat en el tema de la competició. Hi has de prendre decisions ràpides i ha de ser en aquell moment que ho has de fer bé, no pot ser en cap altre. El més dur i el més interessant de la competició són aquests moments en què tu et poses perquè has volgut però que segons com, diries "jo fujo d'aquí".

—*¿Has fet del teu esport un treball?*

—Actualment, sí. Bé,...actualment,... ja fa un parell d'anys, des que estic competint en la Copa del Món.

—*Però ets l'única escaladora als Països Catalans que pren aquesta activitat des d'un punt de vista professional.*

—Sí..., ¡almenys sóc l'única que ho intenta! Ja fa quatre anys que segueixo un entrenament planificat per Ricard Vila. És bastant atípic dins del món de l'escalada perquè la majoria de la gent s'ho pren com un *hobby* i pot no sentir-se mai obligada a forçar els seus límits.

Jo, de vegades m'he sentit obligada, obligada per pautes d'entrenament. Però això entra dins del muntatge que m'he

Escalada esportiva o l'estètica del moviment.

fet jo de l'escalada com a treball.

—*¿I aquest plantejament no et pot fer caure en la monotonia de la rutina?*

—Doncs... penso que és la mateixa rutina en què pot caure qualsevol persona que fa la feina que li agrada. Sempre és més gratificant que una feina que no t'agrada. De fet, només agafo tres setmanes de vacances a l'any. La resta dels dies m'hi dedico.

—*¿Penses que es pot viure avui de l'escalada, sempre dins l'àmbit dels Països Catalans?*

—No encara.

—*Conta'm un dia de cada dia*

—Un dia d'entrenament, per exemple, perquè cada dia no és igual. A les 10 del matí vaig al gimnàs fins les 2. Vaig a casa a dinar i per la tarda vaig a escalar al rocòdrom un parell d'hores. Això és un dia que vaig al gimnàs. Un dia d'escalada seria estar tot el dia fora de casa.

—*Dins del món de l'escalada, ¿li és més fàcil triomfar, a una dona que a un home?*

—És dur, igualment. A nivell de competició internacional hi ha moltes dones, al voltant de 50 o 60. Però hi ha molts més homes. I, aleshores, potser en aquest sentit, és menys dur, però no sé què dir-te.

—*Intentar viure de l'escalada significa també vendre una imatge, buscar espònsors, fer màrqueting. ¿Va això amb el teu caràcter?*

—No excessivament. Però és imprescindible, és part del joc. Si et plantejges dedicar-te a l'escalada com una cosa exclusiva, has de passar per aquí, t'agradi o no. És un altre paper dins del meu treball. Evidentment m'ho passo millor un dia que vaig a escalar.

—*¿La competició et motiva?*

—Quan vaig començar a competir, en la competició Barna Roca del 87, m'atreia el fet de veure altres noies escalar i de comparar-m'hi, però d'una manera molt ingènua, molt poc competitiva. De mica en mica, em va anar enganxant. Al principi, pels nervis i la tensió em bloquejava bastant però aquest aspecte és un procés d'entrenament més. I m'atreu.

—*¿No és paradoxal, haver estudiat en un escola amb un plantejament progressista, en què no existeix la competitivitat que es respira a l'ensenyament normal, i haver acabat en el setè lloc en la Copa del Món?*

—Mirat des de fora, potser sí que és paradoxal. Per a mi ha estat una evolució, una evolució de la meua personalitat. Fa molts anys que vaig acabar l'escola. En una competició trobo una satisfacció. És una cosa molt dura i si no aconseguies

Concentració: "una cosa molt habitual, com qui diu pa".

DARIÓ RODRÍGUEZ

mai el que vols, plegues. Però, si et vas marcant objectius i els vas assolint, et motiva molt.

—Estàs donant-ho tot per la competició. ¿Això significa que estàs sacrificant coses?

—Sí que sacrifico coses. Potser la gent que em rodeja i em veu des de fora, li sembla més un sacrifici que com jo ho visc. A mi, em compensa per moltes altres coses. El més clar és a nivell de sortir amb els amics, el cinema, sobretot la vida nocturna. No pots seguir el tren de vida de molta gent de la teva edat perquè has de cuidar el cos, l'alimentació, has de dormir... passes moltes hores entrenant i has de deixar de fer altres coses però no ho visc com un sacrifici.

—¿En què penses abans de competir, en la zona d'escalfament?

—És un moment molt interessant. Com que acabes de veure la via, intentes estar absolutament concentrada en aquest itinerari. Estàs pensant com faràs tots els passos i t'ho estàs creient. És la sensació que no existeix res, només que aquella via i tu, i que la faràs. Moltes de les vegades et vénen idees negatives. Has d'intentar que pesen les positives sobre les negatives i eliminar el dubte.

—Quan sentis la paraula "concentració", ¿què t'evoca?

—M'evoca una cosa molt habitual, com aquell qui diu el pa. I m'evoca sobretot els moments previs a fer una cosa molt difícil,

ja sigui escalant pel meu compte o en competició. És una tècnica més.

—És clar que l'escalada és un esport individual tot i que entren en joc 2 persones. Quan escales solament existeixes tu i la paret. ¿Aquest fet condiciona l'escalador transformant-lo en un ésser solitari?

—O bé això condiciona el teu caràcter o el teu caràcter també t'ha portat una mica cap aquí. En el meu cas, suposo que pel fet de ser filla única he fet les coses basant a la meua manera.

—Al nivell en què es troba avui l'escalada esportiva a Catalunya, ¿creus que seria possible constituir un equip català per a competicions a fi de presentar-s'hi de manera unitària i no com una sèrie d'individualitats?

—De moment, no s'ha plantejat. El tema, a Catalunya, està verd, molt verd. Només existeix, ara per ara, a nivell de Federació espanyola l'equip oficial que es presenta com un grup unitari. Aquest any érem dos catalans, un basc, un andalús i una noia de Toledo. És un grup unitari, no són individualitats, encara que, evidentment, un cop allà, a la competició, ets tu sol.

—¿Et consideres previsor o vius el present?

—Això depèn des d'on se'm miri. Des del món de l'escalada, sóc molt previsor. Tal com m'he plantejat la meua carrera, molt planificada...

Des de fora d'aquest món, és tot una altra

història, perquè l'escalada no es veu com una professió estable. I aleshores la gent em veu com absolutament penjada d'un fil. "¿Què fa aquesta dedicant-se a això quan no és com una feina; tot i ser un esport no és un esport reconegut...?" Per això no em sento ni una cosa ni l'altra. És a dir dins del món de l'escalada, em sento previsor. Però dins de la societat no m'hi sento.

—¿Has pensat què faràs quan deixes de competir?

—Sí, sí. Hi he pensat, però de moment no m'hi trobo, no em veig dins de la societat. Ara, no tinc tampoc massa temps per planificar el meu futur. Tinc molt clar que de moment vull seguir per aquest camí. Fins i tot quan estudiava la carrera que no m'acabava d'omplir massa, no m'aturava.

—¿Ets meticulosa perquè entenes o entenes perquè ets meticulosa?

—No. Entreno perquè sóc meticulosa.

—El dia que plou, ¿què fas?

—M'en vaig a fer *boulder* en un lloc tancat. Em costa molt tirar-me i no fer res.

—¿Marxa, llibres o música?

—Una miqueta de tot. Les tres coses m'agraden molt. Potser, pel que estàvem parlant abans del sacrifici, són de les coses a les quals no m'hi dedico tot el que voldria. Totes aquestes tres coses les considero molt importants però me les haig de dosificar perquè no dono per a més.

Eliseu T. Climent